

Bruxelles, 10. travnja 2026.
(OR. en)

17102/25
ADD 1

Međuinstitucijski predmet:
2023/0228(COD)

AGRI 746
AGRILEG 216
SEMENCES 52
PHYTOSAN 65
FORETS 151
CODEC 2207

NACRT OBRAZLOŽENJA VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju u cilju donošenja UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o proizvodnji i stavljanju na tržište šumskog reprodukcijuskog materijala, izmjeni uredaba (EU) 2016/2031 i (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 1999/105/EZ (Uredba o šumskom reprodukcijuskom materijalu)
– nacrt obrazloženja Vijeća

I. UVOD

1. Komisija je 5. srpnja 2023. donijela zakonodavni prijedlog o proizvodnji i stavljanju na tržište šumskog reprodukcijuskog materijala u EU-u, a 6. srpnja 2023. podnijela ga je Vijeću¹.
2. Prijedlog se temelji na članku 43. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) (redovni zakonodavni postupak).
3. Europski gospodarski i socijalni odbor 13. prosinca 2023. donio je mišljenje².

¹ 11503/23 + ADD 1.

² 5402/24.

4. U Europskom parlamentu glavnu odgovornost ima Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj (AGRI), a pridružen mu je Odbor za okoliš, klimu i sigurnost hrane (ENVI). G. Herbert Dorfmann (EPP, Italija) ponovno je imenovan izvjestiteljem. Europski parlament 24. travnja 2024. donio je stajalište u prvom čitanju.
5. Prijedlog i relevantna procjena učinka³ 6 srpnja 2023. predstavljani su na neformalnoj videokonferenciji članova Radne skupine za genetske resurse i inovacije u poljoprivredi (dalje u tekstu „Radna skupina”), a 25. srpnja 2023. Vijeću za poljoprivredu i ribarstvo (AGRIFISH). Radna skupina nastavila je razmatrati taj prijedlog na daljnjim sastancima tijekom španjolskog, belgijskog, mađarskog i poljskog predsjedanja.
6. Odbor stalnih predstavnika 13. lipnja 2025. postigao je dogovor o mandatu predsjedništva za početak pregovora s Europskim parlamentom⁴.
7. Odbor AGRI Europskog parlamenta 1. rujna 2025. odlučio je otvoriti međuinstitucijske pregovore s Vijećem na osnovi teksta dogovorenog 24. travnja 2024. na plenarnoj sjednici. Odluka je potvrđena na rujanskoj plenarnoj sjednici.
8. Na osnovi toga održani su pregovori s Europskim parlamentom i Komisijom s ciljem da se postigne rani dogovor u drugom čitanju.
9. Od rujna do prosinca održano je 12 međuinstitucijskih tehničkih sastanaka. Odbor stalnih predstavnika 14. studenoga 2025. pripremio je trijalog⁵ koji je održan 8. prosinca 2025. Suzakonodavci su tijekom tog trijaloga postigli opći privremeni dogovor, koji je zatim konsolidiran u konačan kompromisni tekst.

³ 11694/23.

⁴ 9694/25 REV 1.

⁵ 13836/25.

10. Odbor stalnih predstavnika 10. prosinca 2025. izviješten je o ishodu trijaloga.
11. Odbor stalnih predstavnika 19. prosinca 2025. analizirao je konačan kompromisni tekst i potvrdio svoju suglasnost⁶.
12. Odbor AGRI Europskog parlamenta 24. veljače 2026. glasovao je za dogovoreni tekst. Predsjednica Odbora AGRI 5. ožujka 2026. poslala je pismo predsjedniku Odbora stalnih predstavnika u kojem navodi da će, ako Vijeće Europskom parlamentu dostavi svoje stajalište kako je dogovoreno, podložno pravno-jezičnoj redakтури, preporučiti plenarnom sazivu Parlamenta da stajalište Vijeća prihvati u drugom čitanju bez amandmana⁷. Tekst priložen pismu odgovara tekstu koji je Odbor stalnih predstavnika podržao 19. prosinca 2025.

II. CILJ

13. Cilj je predložene uredbe o šumskom reprodukcijском materijalu zamijeniti Direktivu Vijeća 1999/105/EZ pojašnjavanjem njezina područja primjene i ažuriranjem njezinih odredaba. Uredbom se nastoji postići nekoliko ključnih ciljeva, uključujući osiguravanje sljedivosti prikupljanjem šumskog reprodukcijского materijala od registriranih matičnih stabala (tj. osnovnog materijala) i certificiranje šumskog reprodukcijского materijala kako bi se zajamčila njegova visoka kvaliteta. Njome se nastoje osigurati i jednaki uvjeti za gospodarske subjekte, unaprijediti inovacije i konkurentnost u sektoru šumskog reprodukcijского materijala te istodobno ponuditi odgovor na izazove povezane s održivošću i klimom. Nadalje, Uredba će se prilagoditi novim znanstvenim i tehničkim dostignućima, kao što su biomolekularne tehnike i digitalizacija, te će se njome poduprijeti očuvanje i održiva upotreba šumskih genetskih izvora. U konačnici cilj je te uredbe poboljšati usklađenost s postojećim zakonodavstvom o službenim kontrolama i zdravlju bilja.

⁶ 17064/25.

⁷ 7031/26.

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

14. Stajalište Vijeća u prvom čitanju sadržava glavne elemente o kojima su suzakonodavci postigli dogovor i koji su navedeni u nastavku.
15. Novom uredbom uspostavlja se prilagođen i učinkovit **sustav kontrole šumskog reprodukcijskog materijala**, koji se isključuje iz područja primjene Uredbe o službenim kontrolama (2017/625), ali se zadržavaju unakrsna upućivanja na određene članke iz te uredbe. Od država članica tražit će se da imenuju nadležna tijela s odgovarajućim resursima i ovlastima za provedbu tih kontrola, uključujući pristup prostorijama gospodarskog subjekta i relevantnoj dokumentaciji.
16. Kako bi se taj sustav dopunio, odabrane će se odredbe iz Uredbe 2017/625 prilagoditi te uključiti u Uredbu o šumskom reprodukcijskom materijalu. Tim će se odredbama obuhvatiti područja kao što su zapisnici kontrola, službeno certificiranje, kontrole Komisije u državama članicama, kazne i transparentnost kontrola.
17. Opći je cilj tog sustava kontrole osigurati dosljedan i pouzdan nadzor koji provode nadležna tijela te svesti na najmanju moguću mjeru administrativno i financijsko opterećenje u državama članicama.
18. Suzakonodavci su se složili da će **nacionalni planovi za nepredvidive situacije** i dalje biti dobrovoljni i da će se njihova izrada temeljiti na pojednostavnjenim zahtjevima. Time će se smanjiti administrativno opterećenje, a državama članicama omogućiti da izgrade potrebnu pripravnost i kapacitete. Na zahtjev Parlamenta proširen je popis elemenata koji se *moгу* uključiti u te planove, a Komisija je na temelju članka 9. stavka 5. ovlaštena za utvrđivanje elemenata kojima se podupire njihova uspostava i provedba.
19. Kad je riječ o **odobrenju osnovnog materijala**, u sporazumu se zadržavaju postojeća načela odobravanja „osnovnog materijala” i certificiranja prikupljenog šumskog reprodukcijskog materijala. Novim odredbama propisuje se da države članice u svoje nacionalne registre moraju uključiti odobreni osnovni materijal s odgovarajućim popisom za cijeli EU u svrhu sljedivosti. Države članice mogu ovlastiti specijalizirane subjekte za odobravanje osnovnog materijala u svrhu očuvanja pod službenim nadzorom, zadržavajući pritom ovlast za donošenje konačnih odluka o uvrštenju tog materijala u nacionalne registre.

20. Kako bi se dodatno poboljšala kvaliteta šumskog reprodukcijskog materijala u Uniji, proširen je **popis vrsta drveća** obuhvaćenih Uredbom. Države članice zadržat će fleksibilnost u primjeni strožih ili manje strogih mjera na vrste drveća koje nisu uključene u Prilog I., čime će se omogućiti fleksibilnost kojom se uzimaju u obzir nacionalne okolnosti u području šumarstva.
21. Što se tiče zahtjeva za **stavljanje na tržište kvalitativnih štetnih organizama**, u konačni sporazum uključuje se odredba koju je zatražio Parlament. Kontrole će se temeljiti na procjeni rizika, a pregled je ograničen na provjeru nepostojanja simptoma, čime se ublažava administrativno opterećenje. To je potkrijepljeno novom definicijom za pojam „kvalitativni štetni organizmi” u Uredbi.
22. Datum **početka primjene** Uredbe odgođen je s tri na pet godina nakon njezina stupanja na snagu kako bi se osiguralo vrijeme potrebno za prilagodbu nacionalnih praksi koje postoje već više od 25 godina i proveo novi sustav kontrole.
23. Kad je riječ o **uvozu šumskog reprodukcijskog materijala iz trećih zemalja**, sudjelovanje u sustavu OECD-a za šumsko sjeme i sadnice više nije obvezno, ali Komisija to može uzeti u obzir kad procjenjuje ispunjava li taj šumski reprodukcijski materijal zahtjeve istovjetne onima koji se primjenjuju u Uniji. Odstupajući od toga, Komisija na zahtjev države članice može privremeno odobriti uvoz šumskog reprodukcijskog materijala iz treće zemlje koji ne ispunjava te zahtjeve ako je u jednoj ili više država članica zbog izvanrednih događaja došlo do dokazane nestašice vrsta koja se ne može riješiti s pomoću drugih država članica ili trećih zemalja za koje je utvrđena jednakovrijednost.

IV. **ZAKLJUČAK**

24. Stajalištem Vijeća podupire se cilj prijedloga Komisije i u potpunosti se uvažava kompromis postignut u pregovorima između Vijeća i Europskog parlamenta, uz potporu Komisije.
25. Vijeće stoga smatra da se njegovim stajalištem u prvom čitanju uravnoteženo predstavlja ishod pregovora te da će se Uredbom, nakon njezina donošenja, doprinijeti unapređenju održivosti i otpornosti europskih šuma poboljšanjem kvalitete i dostupnosti šumskog reprodukcijskog materijala, kao i podupiranjem inovacija i otpornosti na klimatske promjene. Ujedno će se njome poduprijeti konkurentnost šumarskog sektora EU-a.